

61 Collagegedichten

© 2024 Uitgeverij Cactus, Brummen

© Jehudi van Dijk

Vormgeving: Peter Slager (Garage), Kampen

Lithografie: High Trade BV

Papier: 130 grams Munken Lynx

Gebruikte lettertypen van Peter Slager: Lasso, Anouar, Snackbar prn, Rooster 1 en November

ISBN 978 94 925 0422 7

NUR 306

www.cactusbooks.nl

info@cactusbooks.nl

61

Collagegedichten

Jehudi van Dijk

Literair aardappelschillen

Beste lezer,

Op mijn werktafel ligt een dikke glazen plaat. Op die plaat liggen aan de ene kant de gesneden woorden en zinsdelen op een grote hoop. Aan de andere kant liggen ze al iets meer geordend. Soms boven elkaar. Soms naast elkaar als in een zin. Er zit bijna een logica in. Het zegt bijna iets. Maar nog net niet. Op het glas glijden de papieren woorden zo fijn. Ik kan snel met mijn vinger de woorden, de zinnen en de zinsdelen nieuwe plekken geven. Ik lees, ik orden, ik lees opnieuw, ik orden opnieuw. Ik kijk naar de stapel woorden. Ik ga er met mijn hand doorheen. Ik lees. Ik zoek. En ineens zie ik een woord. Met twee vingers trek ik het uit de stapel en ik leg het voorzichtig tussen twee andere woorden in. Dit is wat ik zocht. Alles krijgt verband. Ineens zie ik wat ik aan het zeggen ben. Dit is het mooiste moment. Het moment dat alles zich voegt naar iets. Naar iets dat ik de hele tijd wilde zeggen. Zinnen en woorden krijgen de juiste volgorde. Ze voegen zich naar een inhoud die zich ineens, door dat laatste woord dat ik vond, openbaart. Het is logisch, rond, af.

Het is een gedicht geworden. Ik lees het nog een keer: Ja. Het is een gedicht geworden.

Ik neem afstand, pak boeken met plaatjes en blader net zo lang tot ik een afbeelding vind die het gedicht direct of zijdelings ondersteunt. Ik snij het uit, maak wat ruimte en leg de afbeelding voor me op de glasplaat. Binnen handbereik staat altijd mijn grote zwarte plakbandhouder. (Zo'n eentje die winkeliers gebruiken om dingen in te pakken). Ik maak mijn vinger nat met mijn tong en druk mij vinger op het eerste woord, dat automatisch aan mijn vinger blijft plakken, zodat ik het naar het plaatje kan verplaatsen. Ik schuif het woord naar de plek waar ik het wil hebben. Leg er een droge vinger op en trek mijn natte vinger ervan af. In één beweging kan ik een stukje plakband (op maat) van de houder afhaken. Ik leg het over het woord en plak het vast. Daarna doe ik het tweede woord. Ik let op de compositie en de leesbaarheid terwijl ik plak. En na het laatste woord is het gedicht af.

En dat meer dan 300 keer.

Ik had nooit gedacht dat ik – bijna vier jaar na het eerste boek – nog steeds zou knippen en plakken aan gedichten. Pas tijdens de crowdfunding en het maakproces van het tweede boek werd het me duidelijk hoe groot de rol is geworden van het knipselwerk in mijn leven. Ik durf te zeggen dat ‘knipdichten’ mijn vak is geworden. Een heus beroep dat zorgt voor regelmaat en een soort van zingeving. Twee keer in de week naar de kringloop. Als het lukt twee of drie avondjes woorden snijden (literair aardappelschillen) en als het lukt één of twee werken in de week maken en die delen op de socials en dan genieten van de reacties. Want, ja, die zijn belangrijk. Ze zijn het bewijs dat mijn werk gelezen wordt en dat het iets teweegbrengt. Dat het zin heeft.

Dankjewel lezer, liefhebber, donateur, mogelijkmaker, reageerder, hartjes- en duimpjesplaatser, gelijkgestemde, vriend.
Dankjewel!

Dankjewel Bart Jansen. Lieve Bart: Praatpaal, mogelijkmaker, motor en bovenal vriend.
Dankjewel Coen Verboom, blij uitgever die je bent.
Dankjewel Peter Slager met je belachelijk goeie oog voor detail en je subtiele gevoel voor humor. Dankjewel voor je creativiteit en je schoonheid die je hebt gegeven aan dit boek.

Dankjewel Laura van Eck. Lieve strenge en eerlijke Laura. Dankjewel voor je second opinion en eindredactie.

Dankjewel Carla Stoffers. De Carla Stoffers van de afdeling boeken van de Kringloopwinkel in Zwolle Zuid die, als ik met Flip over de boekenafdeling rondscharrel, naar me toekomt en zegt:
'Oh Jehudi ik heb nog wat mooie boeken voor je om te verknippen.'

Veel lees- en kijkplezier!

Jehudi van Dijk

Liefde en kunst
zijn ooit begonnen
op een zondag

in de lucht
van groentesoep
en coniferen op
het grasveld voor ons huis
waar blauwe kabouters
door de waterkraan
naar buiten
kunnen

en Simon en Garfunkel
hun liedjes zachtjes spelen
terwijl wij memory doen
aan een grote tafel en ik
voor het eerst een bril draag.

Ik woon in een scheefgezak
met plaatjes versierd huis

waar honderden kleine of grotere ideeën
opgestapeld liggen in kruiwagens

en waar de vreemdste invallen
op fietsjes met versnellingen

bliksemsnel en
holderdebolder

heen en weer door de kamers
en het gangetje gaan

waar de zotste dromen gevangen zijn in een potje met een deksel
in de kast in de keuken

waar de kraan een
nog niet begrepen
liedje
morst

en waar tweedehands woorden in het ideale licht
poseren op het keukentrapje

waar een dwaas plan op tafel slaapt
en op de vloer een geniale inval wacht

waar een onuitgesproken gedachte
met een punaise in de wand gestoken

en waar het beste
het liefste
en het mooiste

nog steeds verborgen
en te scheppen is

Ik woon in een scheefgezakt,

met plaatjes versierd huis,

waar honderden
kleine of **grotere** ideeën
opgestapeld liggen
in kruiwagens

en waar de vreemdste invallen
op fietsjes met versnellingen

bliksemsnel en h_ol_de_rd_eb_ol_de_r

heen en weer door de kamer
en het gangetje gaan.

Waar de zotste dromen
gevangen zijn in een potje met een deksel
in de kast in de keuken

waar de kraan een nog niet begrepen liedje
morst en waar tweedehands woorden
in het ideale licht poseren op het keukentrapje.

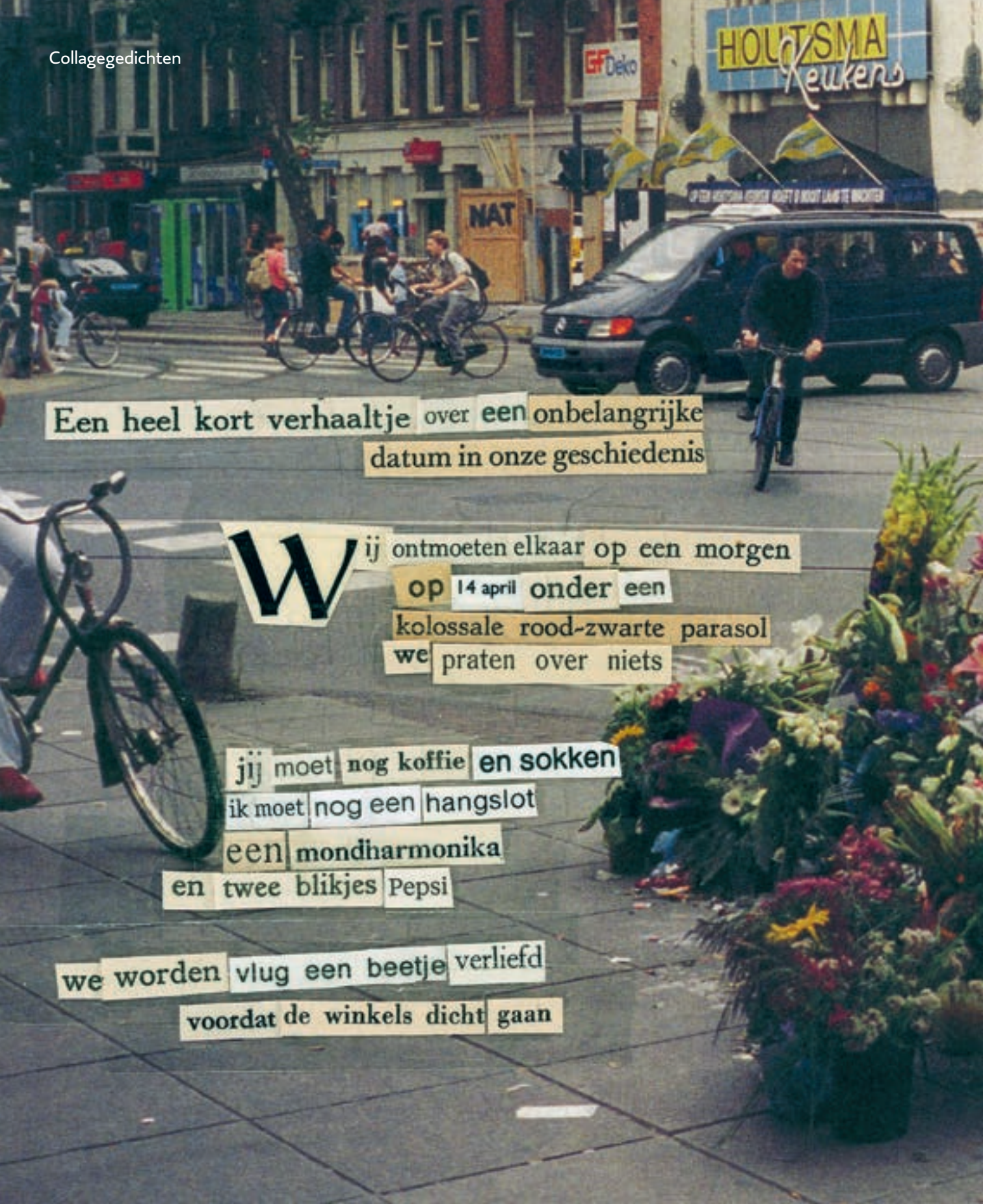
Waar een dwaas plan op tafel slaapt
en op de vloer een geniale inval wacht.

Waar een onuitgesproken gedachte
met een punaise in de wand gestoken

en waar het beste,
het *liefste* en het mooiste

nog steeds verborgen
en te scheppen is.

Een heel kort verhaaltje over een onbelangrijke datum in onze geschiedenis

Wij ontmoeten elkaar op een morgen
op 14 april onder een
kolossale rood-zwarte parasol
we praten over niets

jij moet nog koffie en sokken
ik moet nog een hangslot
een mondharmonika
en twee blikjes Pepsi

we worden vlug een beetje verliefd
voordat de winkels dicht gaan

EEN HEEL KORT VERHAALTJE OVER EEN ONBELANGRIJKE DATUM IN ONZE GESCHIEDENIS

Wij ontmoeten elkaar op een morgen
op 14 april onder een kolossale rood-zwarte parasol.

We praten over niets.

Jij moet nog koffie en sokken.

Ik moet nog een hangslot, een mondharmonica

en twee blikjes Pepsi.

We worden vlug een beetje verliefd

voordat de winkels dicht gaan.

Kom,

laten we in mijn Peugeot
met de ramen open en de sleutels
in het slot hier blijven staan.
Dan kunnen we onze luid knallende en toeterende
gedachten met een enorme snelheid om
en over elkaar
laten buitelen. Misschien kunnen we samen heimwee
hebben of tot vervelens toe wachten op iets.

Diep verzonken in gedachten over **Pompeji**, of zo.

Maar misschien is lang en gelukkig nadenken
over niets wel het allerleukst.

Te mooi, kalm, bijna onverschillig met een **sigaret**
in de mondhoek, samen heel stil achter het stuur in
een polder, denken aan niets.

Dat wordt een **spektakel**.